

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 24Sp/19/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6014200367
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Mikulajová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6014200367.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní pred samosudkyňou JUDr. Drahomírou Mikulajovou v právnej veci navrhovateľky: T. P., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. W. XX, XXX XX B. Z., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Nitra, Štefánikova trieda 88, P.O. Box 7, 949 03 Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp.zn. 352/2014-KaNR, R.z.: 9637/2014 zo dňa 20. februára 2014, takto

rozhodol:

I/ Krajský súd rozhodnutie odporcu sp.zn. 352/2014-KaNR, R.z.: 9637/2014 zo dňa 20. februára 2014 z r u š u j e podľa § 250q ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. a vec vracia odporcovi na ďalšie konanie.

II/ Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania 16,- Eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Odporca rozhodnutím sp.zn. 352/2014-KaNR, R.z.: 9637/2014 zo dňa 20.02.2014 podľa § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 568/2003 Z.z. o advokácii a o zmene

a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len zákon č. 327/2005 Z.z.) odňal navrhovateľke nárok na poskytovanie právnej pomoci s poukazom na to, že žiadateľka (navrhovateľka) odvolala plnú moc udelenú určenej advokátke a súčasne nepreukázala nečinnosť advokátky alebo jej vzťah k protistrane.

Z odôvodnenia rozhodnutia odporcu vyplýva, že navrhovateľke bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci a určená advokátka JUDr. Klára Decsiová na jej zastupovanie v právnej veci dovolania voči uzneseniu Krajského súdu Nitra sp.zn. 9Co/92/2012-492 zo dňa 31.05.2012 rozhodnutím Centra sp.zn. 352/2014, R.z.: 537/2014 zo dňa 08.01.2014. Centrum dňa 24.01.2014 obdržalo plnomocenstvo a zmluvu o poskytovaní právnych služieb uzatvorenú medzi oprávnenou osobou (navrhovateľkou) a určenou advokátkou a zároveň aj oprávnenou osobou vyhotovené a podpísané vypovedanie zmluvy o poskytovaní právnych služieb. Dňa 27.01.2014 bol Centru doručený list advokátky, ktorým informovala Centrum o súvisiacich skutočnostiach. Dňa 31.01.2014 Centrum vyzvalo navrhovateľku v súlade s § 33 ods. 2 Správneho poriadku preukázať nečinnosť advokátky, resp. jej vzťah k protistrane a zároveň ju poučilo, že inak nebude mať nárok na určenie iného advokáta a Centrum jej bude nútené priznať nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu neposkytovania súčinnosti určenému advokátovi odňať s poukazom na ustanovenie § 12 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z.. Navrhovateľka

dňa 13.02.2014 listom oznámila Centru, že vypovedala zmluvu o poskytnutí právnych služieb a zrušila plnomocenstvo z dôvodu, že nesúhlasí s článkom IV. Odmena za poskytovanie právnych služieb a hotové výdavky odsek 3 V splnomocnení zo dňa 17.01.2014 nesúhlasila s tým, aby si advokát mohol ustanoviť za seba zástupcu. Vyhodnotiac tieto skutkové okolnosti veci odporca zistil, že oprávnená osoba nepreukázala nečinnosť určenej advokátky, alebo jej vzťah k protistrane, a preto nemá nárok na určenie iného advokáta podľa § 12 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z.. Keďže oprávnená osoba plnomocenstvo, ako aj zmluvu o poskytovaní právnych služieb odvolala, je zrejmé, že neposkytuje, a ani nemá záujem poskytovať určenému advokátovi potrebnú súčinnosť.

Proti tomuto rozhodnutiu podala na Krajskom súde v Banskej Bystrici odvolanie navrhovateľka. Poukázala na to, že v rozhodnutí NS SR sp.zn. 5Sžo/55/2013 zo dňa 31.10.2013 sa v odôvodnení uvádza, že je možné vylúčiť zrejmú bezúspešnosť sporu, pričom advokátka k tomu uviedla, že si nemá idealizovať svoje podané dovolanie, ktoré nemusí byť úspešné pred NS SR. Advokátka mala od začiatku ich prvého stretnutia negatívny a pasívny prístup k dovolaciemu konaniu. Celý postoj a prístup advokátky považovala a považuje za nesúčinnosť advokátky. Taktiež mala výhrady k zmluve o poskytovaní právnych služieb v takej forme, ako bola napísaná, najmä vo vzťahu k možnému konaniu koncipientov, prípadne iného zamestnanca za advokáta, v súvislosti so zodpovednosťou za škodu spôsobenú pri poskytovaní právnych služieb. Navrhovala, aby súd zmenil rozhodnutie Centra a prihliadol na okolnosti prípadu a účelnú ochranu práv jej osoby, a aby jej Centrom bol pridelený taký

advokát, ktorý bude mať záujem a hlavne snahu jej dovolanie doviest' pred Najvyšším súdom SR k úspešnému ukončeniu.

Odporca v písomnom stanovisku k odvolaniu trval na zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ktoré navrhol potvrdiť. Zotrvával na stanovisku vyplývajúcom z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Uviedol, že je nesporné, že Centrum priznalo navrhovateľke nárok na poskytovanie právnej pomoci, na jej zastupovanie určil advokátku, žiadateľka udelila určenej advokátke plnú moc a uzatvorila s ňou dohodu o poskytovaní právnej pomoci, a následne plnú moc odvolala a odstúpila od uzatvorenej dohody o poskytovaní právnej pomoci. Po vypovedaní zmluvy bola navrhovateľka vyzvaná, aby preukázala nečinnosť určenej advokátky alebo jej vzťah k protistrane s poučením, že v opačnom prípade nebude mať nárok na iného advokáta a Centrum bude nútené priznať nárok odňať. Navrhovateľka vo vyjadrení na výzvu neuviedla žiadne také skutočnosti, ktoré by mohli nasvedčovať tomu, že určená advokátka je nečinná, resp. že má vzťah k protistrane. V prípade, že navrhovateľka nebola spokojná s určenou advokátkou a mala pochybnosti o kvalite poskytovaných právnych služieb, mohla požiadať Centrum o prešetrenie poskytovanej právnej pomoci podľa § 5d ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z.. Túto zákonnú možnosť navrhovateľka však nevyužila. Tvrdenia navrhovateľky, že advokátka nemá záujem na riešení právnej veci navrhovateľky, považuje odporca za účelové a nepodložené, a to aj s ohľadom na predošlé skúsenosti s určenou advokátkou v iných právnych veciach, v ktorých advokátka JUDr. Decsiová zastupuje iné oprávnené osoby.

Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, ktorého sa účastníci zúčastnili. Obaja zotrvali na svojich stanoviskách. Navrhovateľka v prednese odôvodňovala najmä, prečo postup určenej advokátky považovala za neodborný, obhajovala svoje tvrdenie, že jej nebolo poskytnuté náležité poradenstvo. Uvádzala, že chce, aby jej bola ponechaná priznaná právna pomoc, teda nesúhlasí s odňatím nároku na poskytnutie právnej pomoci, ale chce len iného advokáta, a to advokáta majúceho skúsenosť s takými vecami, pre ktoré potrebuje právnu pomoc, pretože doteraz jej bola poskytovaná neodborne, čo spôsobilo aj prieťahy v konaní. Zástupkyňa odporcu na pojednávaní zdôraznila zákonnosť postupu odporcu, najmä súladnosť s ustanovením § 14 ods. 1 písm. a/ a § 12 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z.. Pokiaľ navrhovateľka poukazuje na neodborné poradenstvo, jedná sa len o jej subjektívne stanovisko. Vydaniu napadnutého rozhodnutia predchádzalo náležité poučenie navrhovateľky o možnosti odňať priznanú právnu pomoc v prípade nepreukázania požadovaných skutočností.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd vecne a miestne príslušný na konanie podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p., o odvolaní navrhovateľky proti napadnutému rozhodnutiu odporcu po preskúmaní veci, po

oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu dospel k záveru, že v konaní správneho orgánu sa vyskytla taká vada, ktorá mohla mať vplyv na

zákonnosť napadnutého rozhodnutia, čo vyústilo v nutnosť zrušenia napadnutého rozhodnutia podľa § 250q ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p..

Z administratívneho spisu mal súd preukázanú skutočnosť, že navrhovateľka dňa 15.10.2012 podala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci vo veci „Určenie predmetu dedičstva“, pričom ako požadovanú formu poskytovania právnej pomoci označila poradenstvo alebo zastupovanie v rámci súdneho konania, pričom uviedla čísla rozhodnutí súdov a to sp.zn. 10C/85/2008 a č.k. 9Co/92/2012-492.

Krajský súd Banská Bystrica rozsudkom č.k. 27Sp/39/2012-77 zo dňa 12.06.2013 potvrdil rozhodnutie odporcu sp.zn. 3N 3573/12 zo dňa 21.11.2012, stotožniac sa so záverom odporcu, že nemožno vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu, čo považoval za logický záver vyplývajúci s navrhovateľkou predložených listinných dôkazov. Najvyšší súd SR v danej veci rozsudkom sp.zn. 5Sžo/55/2013 rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie Centra zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie vysloviac právny názor, že pre naplnenie požiadavky § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z.z. nestačí, že zrejmu bezúspešnosť sporu nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola tak jednoznačná, že je zrejmá už na základe zbežného posúdenia veci. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá nevyklučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa citovaného zákona.

Odporca v ďalšom konaní, v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Sžo/55/2013 zo dňa 31.10.2013 vydal rozhodnutie sp.zn. 352/2014, R.z.: 537/2014 zo dňa 08.01.2014, ktorým navrhovateľke podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci a zároveň určil advokátku JUDr. Kláru Decsiovú na zastupovanie žiadateľky pred Najvyšším súdom SR v právnej veci jej dovolania voči uzneseniu Krajského súdu Nitra sp.zn. 9Co/92/2012-492 zo dňa 31.05.2012. Rozhodnutie bolo doručené navrhovateľke dňa 09.01.2014. Rozhodnutie obsahuje poučenie, že je možné proti nemu podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia písomne na Krajský súd v Banskej Bystrici a zároveň, že odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané v lehote na orgáne, ktorý rozhodnutie vydal. Na rozhodnutí je vyznačená doložka právoplatnosti, z ktorej vyplýva, že rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25.01.2014 (oba výroky, t.j. výrok o priznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci, ako aj výrok o určení advokátky).

V súlade s pokynmi odporcu, ktoré sú obsiahnuté v sprievodnom liste k rozhodnutiu doručenom navrhovateľke ako oprávnenej osobe, bola uzavretá zmluva o poskytovaní právnych služieb medzi navrhovateľkou a advokátkou JUDr. Klárou Decsiovou zo dňa 17.01.2011 a toho istého dňa bolo udelené navrhovateľkou plnomocenstvo pre určenú advokátku, ktoré advokátka prijala.

Súčasťou administratívneho spisu je listina označená ako „Vypovedanie zmluvy o poskytovaní právnych služieb“, z obsahu ktorej vyplýva, že navrhovateľka dňom 17.01.2014 jednostranne „vypovedáva“ zmluvu o poskytovaní právnych služieb a „ruší“ plnomocenstvo.

Listom zo dňa 31.01.2014, doručeným navrhovateľke dňa 03.02.2014, bola navrhovateľka vyzvaná odporcom preukázať nečinnosť advokátky JUDr. Kláry Decsiovej, alebo jej vzťah k protistrane, s poučením, že v opačnom prípade nebude mať navrhovateľka nárok na určenie iného advokáta a Centrum bude nútené priznať jej nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu neposkytovania súčinnosti určenému advokátovi odňať.

Navrhovateľka na výzvu reagovala vyjadrením zo dňa 07.02.2014, doručeným odporcovi dňa 13.02.2014, v ktorom zotrvávala na dôvodoch vypovedania zmluvy o poskytovaní právnych služieb a

zrušenia plnomocenstva tak, ako sú uvedené v listine o vypovedaní zmluvy. Zdôraznila, že s ohľadom na rozhodnutie NS SR sp.zn. 5Sžo/55/2013 zo dňa 31.10.2013 je možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu.

Odporca rozhodnutím sp.zn. 352/2014-KaNR, R.z.: 9637/2014 zo dňa 20.02.2014 (zákonnosť ktorého je preskúmaná súdom na základe podaného odvolania navrhovateľkou) odňal navrhovateľke nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodov už vyššie uvedených.

Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. v platnom znení; ak oprávnená osoba neudelí plnomocenstvo na úkony súvisiace s poskytovaním právnej pomoci centru alebo určenému advokátovi alebo ak udelené plnomocenstvo odvolá, nemá nárok na určenie iného advokáta; to neplatí, ak oprávnená osoba preukáže nečinnosť advokáta alebo jeho vzťah k protistrane.

Podľa § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z.z.; Centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci, ak oprávnená osoba neposkytuje centru, určenému advokátovi alebo mediátorovi potrebnú súčinnosť.

Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. v znení platnom do 31.12.2013; Centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na príslušný krajský súd; o tomto centre žiadateľa náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. v platnom znení; Centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu, ktorým sa priznáva nárok na poskytnutie právnej

pomoci, nie je možné podať opravný prostriedok. Ak centrum rozhodne, že nárok na poskytnutie právnej pomoci nepriznáva, možno v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia

podať prostredníctvom centra odvolanie na príslušný krajský súd, o čom centrum žiadateľa náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

Podľa § 25c zákona č. 327/2005 Z.z. (Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2014); konania začaté pred 1. januárom 2014 a právoplatne neukončené do 31. decembra 2013 sa dokončia podľa ustanovení účinných do 31. decembra 2013.

Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. v platnom znení; proti rozhodnutiu o odňatí poskytovania právnej pomoci možno v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia podať prostredníctvom centra odvolanie na príslušný krajský súd; o tomto centre oprávnenú osobu náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že Centrum vo veci navrhovateľky vydalo jednak rozhodnutie o priznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci a zároveň o určení advokátky dňa 08.01.2014 a druhé rozhodnutie o odňatí nároku na poskytovanie právnej pomoci dňa 20.02.2014. Súd má za to, že napadnuté rozhodnutie o odňatí právnej pomoci bolo vydané predčasne. Totiž záver o opodstatnenosti odňatia nároku na poskytnutie právnej pomoci súvisí s uznaním (neuznaním) odvolacích dôvodov proti rozhodnutiu, ktorým bola určená advokátka, o ktorom doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté, a to napriek tomu, že odporcom bola na predmetnom rozhodnutí vyznačená doložka právoplatnosti.

Dňa 24.01.2014 bolo tunajšiemu súdu doručené odvolanie navrhovateľky proti rozhodnutiu odporcu sp.zn. 352/2014 zo dňa 08.01.2014. Rozhodnutie obsahovalo poučenie, že proti nemu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia písomne na Krajský súd v Banskej Bystrici. Súčasne obsahovalo

poučenie, že proti výroku o určení advokáta možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na orgán, ktorý rozhodnutie vydal. Súd oboznámiac sa s obsahom odvolania navrhovateľky, v zmysle ustanovenia § 41 ods. 2 O.s.p. zistil, že toto nesmeruje proti prvému výroku rozhodnutia, t.j. o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, ale smeruje výlučne proti výroku o určení konkrétneho advokáta. S poukazom na ustanovenie § 25 zákona č. 327/2005 Z.z. a § 58 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a článok V. odsek 5 Štatútu Centra právnej pomoci (Oznámenie MS SR 10/2014 z 09.05.2014, č. 37828/2014/110) postúpil súd vec bez rozhodnutia Centru právnej pomoci Nitra listom zo dňa 09.06.2014 s tým, že odvolacím orgánom príslušným na rozhodnutie o odvolaní je riaditeľ Centra právnej pomoci (článok V. odsek 5 Štatútu CPP, článok III. odsek 2 písm. g/ Organizačného poriadku Centra právnej pomoci). Zároveň súd poukazuje na to, že s účinnosťou od 01.01.2014 sa odvolanie v zmysle § 10 ods. 5 (navyše už len v prípade negatívneho rozhodnutia, ak nárok nie je priznaný) a § 14 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z.z. v znení novely č. 495/2013 Z.z. podáva na príslušný krajský súd len prostredníctvom Centra. S poukazom na prechodné ustanovenia k úpravám

účinným od 01.01.2014 - § 25c zákona č. 327/2005 Z.z. súd má za to, že poučenie v rozhodnutí o priznaní nároku a určení advokáta bolo uvedené správne, nakoľko konanie evidentne začalo pred 01.01.2014 a nebolo právoplatne ukončené do 31.12.2013. Odvolanie proti rozhodnutiu o určení advokáta bolo podané na súde, teda na nepríslušnom orgáne ešte počas plynutia odvolacej lehoty dňa 24.01.2014. Súd má za to, že o predmetnom odvolaní musí rozhodnúť riaditeľ Centra právnej pomoci, ako odvolací orgán príslušný na rozhodnutie vo veci. Až následne podľa povahy a obsahu vydaného rozhodnutia príslušným odvolacím orgánom, môže odporca vo veci opätovne rozhodnúť, eventuálne aj vydať rozhodnutie o odňatí priznaného nároku. Pokiaľ by odvolací orgán (riaditeľ CPP) uznal odvolacie dôvody navrhovateľky proti rozhodnutiu o určení konkrétnej advokátky, stalo by sa jeho rozhodnutie obsolétym za predpokladu, že by skôr došlo k nadobudnutiu právoplatnosti rozhodnutia o odňatí právnej pomoci. Súd má za to, že je potrebné najskôr právoplatne rozhodnúť o odvolaní proti určení konkrétnej advokátky, o ktorom rozhodne riaditeľ Centra právnej pomoci a až následne podľa výsledku tohto odvolacieho konania odporca môže rozhodnúť o prípadnom odňatí právoplatne priznaného nároku na právnu pomoc, keďže prvý výrok rozhodnutia zo dňa 08.01.2014, po uplynutí 15-dňovej odvolacej lehoty, nadobudol právoplatnosť dňa 25.01.2014 (odvolanie v tejto časti podané nebolo, pričom z dôvodov vyššie uvedených, vzhľadom na znenie § 25c zákona č. 327/2005 Z.z., ho súd považuje za prípustné).

Navrhovateľke súd priznal náhradu trov konania proti odporcovi podľa § 250l ods. 2 v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p.. Trovy konania pozostávajú z náhrady cestovného z miesta trvalého bydliska do Banskej Bystrice a späť, spolu 16 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné (§ 250s druhá veta (a contr.) O.s.p.).